

ปลูกลีลาวดี อาชีพเสริมที่ไม่ควรมองข้าม

🕒 **นำเสนอเมื่อ** 1 เม.ย. 2552

ลีลาวดี ต้นไม้ที่นิยมปลูกในการตกแต่งสวนกลางแจ้ง แต่ก่อนเราไม่ค่อยสนใจต้นไม้ชนิดนี้นัก เนื่องจากชื่อเดิมไม่ค่อยเป็นสิริมงคลเท่าไรตามความเชื่อ ต่อมาเมื่อมีการเรียกชื่อใหม่เป็น ลีลาวดี ก็ได้รับความนิยมกันอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ ด้วยลักษณะลำต้น ใบ และดอกที่แปลกตา สวยงาม ดูแล้วสบายตาสบายอารมณ์ยามพักผ่อนยิ่งนัก จนทำให้ต้นลีลาวดี เป็นต้นไม้ที่มีราคาค่อนข้างสูง ตามขนาด สีพันธุ์ปรางของลำต้น ทรูบานนอกดอกหอม จึงขอเสนอวิธีการขยายพันธุ์และการเพาะปลูกลีลาวดี สำหรับเป็นอาชีพเสริมให้คุณครูและน้องๆ นักเรียนที่สนใจ นำไปเป็นอาชีพเสริมกันได้ครับ

ลีลาวดี

ชื่อวิทยาศาสตร์ Plumeria spp.

ตระกูล Apocynaceae

ชื่อสามัญ Frangipani, Pagoda, Temple

ถิ่นกำเนิด เม็กซิโกใต้ถึงตอนเหนือทวีปอเมริกาใต้

ลักษณะทั่วไป

ลีลาวดี เป็นไม้ยืนต้น มีขนาดจากที่เป็นพุ่มเตี้ยแคระสูงประมาณ 0.6 เมตร จนถึงต้นใหญ่มากอาจที่สูงได้ถึง 12 เมตร ลำต้นแผ่กิ่ง

ก้านสาขาและพุ่มใบสวยงาม มีน้ำยางข้นสีขาวเป็นพันธุ์ไม้ที่สลัดใบในฤดูแล้งก่อนที่จะผลิดอกผลิบานใหม่ชนิดและพันธุ์ที่มีลักษณะ

ณะดี ต้องมีทรงพุ่มแน่น มีกิ่งก้านสาขามาก ใบดกที่ปลายกิ่ง มีช่อดอกใหญ่ กิ่งที่ยังไม่แก่มีสีเขียวอ่อนนุ่ม กิ่งที่แก่มีสีเทา มีรอยตะ

ปุ่มตะป่ำ ใบ เป็นใบเดี่ยวมีการเรียงตัวสลับกันและหนาแน่นใกล้ๆปลายกิ่ง มีตั้งแต่สีเขียวอ่อนถึงเขียวเข้ม มีเส้นกลางใบแตกสาขาออกไปคล้ายขนนก ขนาดใบแตกต่างกันตั้งแต่ 5-20 นิ้ว ช่อดอก จะถูกผลิตออกมาจากปลายยอดเหนือใบแตกก็มีบางชนิดที่ออกช่อ ดอกกระหว่างใบหรือออกดอกใต้ใบ ช่อดอกบางชนิดตั้งขึ้น บางชนิดห้อยลง ใน 1 ช่อดอกจะมีดอกบานพร้อมกัน 20-30 ดอก บางต้นสมบูรณ์เต็มที่มีดอกมากกว่า 100 ดอก ต่อ 1 ช่อ ดอกโดยทั่วไป กลีบดอกมี 5 กลีบ เกสรตัวผู้ เกสรตัวเมีย อยู่ลึกเข้าไปข้าง ใน ดอกของ ลีลาวดีมีสีสรรหลากหลาย ทั้ง ขาว แดง เหลือง ชมพู ส้ม ม่วง สีทอง มีกลิ่นหอมต่างกันไปในแต่ละชนิด ดอกมี ขนาด 2 - 6 นิ้ว มีกลิ่นหอม ผล เป็นฝักคู่ รูปยาวรี กว้างประมาณ 1.5 - 1.5 ซม. เมื่อแก่แตกเป็น 2 ซีก เมล็ดมีจำนวนมาก เมล็ดแบนมีปีก ลีลาวดีมีช่วงชีวิตที่ยาวนานนับ 100 ปี

ฤดูกาลออกดอก

ออกดอกระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน บางพันธุ์ออกดอกตลอดปี เช่น ชาวพวง

สภาพการปลูก

ลิลาวดี เป็นไม้กลางแจ้ง ชอบแสงแดด ทนต่อความแห้งแล้ง ไม่ชอบน้ำมาก ดินที่เหมาะสมในการปลูกลิลาวดี ควรมีลักษณะเป็น

ดินร่วนปนทราย ส่วนดินเหนียวหรือดินที่มีเนื้อดินละเอียดหนักซึ่งน้ำขังง่าย จะทำให้รากเน่า โคนเน่าได้ ลิลาวดีจะเจริญเติบโต

ในที่ที่มีแสงแดดส่องถึงหากไม่ได้รับแสงแดดเต็มที่ ก็จะไม่ออกดอก แต่บางพันธุ์ก็ไม่ต้องการแสงแดดจัดในช่วงบาย

การขยายพันธุ์

ขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ด, การปักชำกิ่ง การขยายพันธุ์แบบนี้จะไม่มีรากแก้ว, การเสียบยอดพันธุ์ดีสามารถทำให้ในหนึ่งต้น เสียบยอดให้ได้ออกหลายสีได้ , และการขยายพันธุ์โดยการติดตา

การปลูกและดูแลรักษา

การปลูกในกระถาง

ลิลาวดีจะตอบสนองต่อวัสดุปลูกที่มีความอุดมสมบูรณ์ ระบายน้ำได้ดี มีอินทรีวัตถุและได้รับปุ๋ยเสริมตามความเหมาะสม สัดส่วนที่ปลูกนกระถางโดยทั่วไป 50% มูลวัวที่ย่อยสลายดีแล้ว 25% ไข่ไก่ 25% ดิน การให้น้ำ ใส่น้ำให้ดินในกระถางให้

เปียกทั่วถึง จนน้ำส่วนเกินระบายออกทางรูระบายน้ำ แล้วปล่อยให้วัสดุปลูกแห้งก่อนให้น้ำครั้งต่อไปซึ่งอาจจะเป็นอาทิตย์ละ

2 ครั้ง หรือถ้าช่วงแล้งจัดๆ อาจเป็นวันเว้นวัน อย่างไรก็ตาม ควรตรวจสอบความชื้นวัสดุปลูกอย่างสม่ำเสมอ แต่วัสดุปลูกที่มี

ขนาดเล็กละเอียด เมื่อถึงระยะหนึ่งจะอัดตัวแน่นและรากจะไม่สามารถเจริญผ่านจุดนี้ไปได้ น้ำก็จะขังไม่สามารถระบายน้ำได้

ในที่สุดจะทำให้เกิดโรครากเน่าโคนเน่าได้

การปลูกลงดินในแปลงปลูก

ดินควรเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินเหนียวหรือดินที่มีเนื้อดินละเอียดหนักซึ่งน้ำขังง่ายไม่เหมาะที่จะใช้ในการปลูก ดินควรมี

มาอินทรีวัตถุที่เหมาะสม สามารถดูดยึดความชื้นได้ดี ในขณะที่เดียวกันต้องมีการระบายน้ำได้ดี การให้น้ำ ในการปลูกลงดิน

ให้น้ำแต่เนิ่นๆ ให้ปริมาณสัปดาห์ละครั้ง ขึ้นอยู่กับสภาพความชื้นอากาศด้วย ถ้าอากาศร้อนแห้งแล้ง ก็ต้องให้น้ำบ่อยกว่าปกติ

เพื่อรักษาความเขียวของใบ
แต่ให้น้ำมากเกินไปก็จะมีอาการเจริญเติบโตทางกิ่งก้านมากและทำให้ไม่ออกดอก

การให้น้ำ

ลีลาวดีจะเจริญเติบโตงอกงามได้ดีที่สุดในน้ำที่มีไนโตรเจนต่ำ ฟอสฟอรัสสูง และโพแทสเซียม
ในปริมาณที่เพียงพอ เนื่อง

จากธาตุฟอสฟอรัสจะกระตุ้นการออกดอก โดยทั่วไปลีลาวดีจะแตกกิ่งก้านเมื่อมีดอก
ดังนั้นต้องให้น้ำที่ส่งเสริมการออกดอก

ซึ่งเมื่อออกดอกมากก็หมายถึงจะมีกิ่งก้านสาขาตามมา
ส่วนธาตุไนโตรเจนจะช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตของลำต้น กิ่ง

ก้าน ใบ แต่ถ้าได้รับมากเกินไป จะทำให้มีใบมากเกินไป และไม่มีดอก
นอกจากนั้นยังต้องได้รับธาตุอาหารรองได้แก่ แคลเซียม

และกำมะถัน โดยเฉพาะธาตุแมกนีเซียม เพื่อป้องกันโรคใบไหม้รวมทั้งธาตุอาหารจุลธาตุที่เพียงพอ
ได้แก่ ธาตุเหล็ก อลูมิเนียม

ทองแดง แมงกานีส โมลิบดีนัม โบรอน และคลอไรด์ โดยเฉพาะธาตุเหล็ก ซึ่งช่วยป้องกันอาการใบซีด

ขอบคุณที่มาจาก ไม้ประดับออนไลน์.คอม